

Jeg kunde ogsaa nævne den store Idrætsbevægelse, som jeg ved alle Lejligheder tillader mig at pege paa, idet jeg siger, at der, hvor man faar fat i en Ungdom og lærer den Glæden ved Friluftslivet, ved, hvad der hører med til Gymnastik eller andre Idrætsgrene, yder man et Bidrag af stor Betydning til at gøre dette Land mere ædrueligt. Jeg har f. Eks. paa en Byggeplads i Aftenens Mørke set tre unge Mænd staa med et Par Jernvægte og øve sig med en Iver, der var beundringsværdig, og jeg tænkte, at om disse 17—18-aarige ikke havde haft Idrætten, mon de da ikke havde siddet henne paa et Hjørne i en Kippe? Det er sandsynligt. Idrætten vækker Lidenskab i denne Ungdom, Kappelysten kommer til Stede; hvor den øves, faar fat i Ungdommen, der drages denne Ungdom væk fra Værtshusene. Idrætten er altsaa ligeledes en god Forbundsfølge for Afholdssagen. Og hvilken Værdi for Ædrueligheden har f. Eks. ikke Koncerter en Søndag Eftermiddag i Folkets Hus her i København — ja, ogsaa i Odense eller andre Byer — eller Eftermiddagsforestillinger i det kgl. Teater, som det ærede Medlem for Assens (Berntsen) har sørget for, at vi have faaet. Hvem ved, om ikke de samme Mennesker, hvis de ikke havde haft det Sted at gaa hen, havde søgt til Restauranterne, Værtshusene, medens de nu kunne komme til en forældende Underholdning. Der er desto værre endnu langt fra Adgang nok til Lys, Luft og Livsglæde, der maa komme mere, og det maa komme fra forskellige Sider, ogsaa fra Arbejderne selv. Jeg har en Gang peget paa det ganske overordentlige Fremskridt, der vilde ligge i, om Arbejderne sagde: Vi give Afkald paa Spiritus under Arbejdet. Jeg føjer til, at det maa ske fuldstændig frivilligt fra Arbejdernes egen Side. Er der den mindste Antydning fra Arbejdsgiveren af, at dette skal være et Paabud, saa vil den Sag være slaaet ihjel; men hvis den kommer frivillig fra Arbejderne selv og tages op af Organisationerne, vil den betyde overordentlig meget for Moralen i vort Land, maaske ogsaa ikke saa lidt for Industrien og Haandværket. Jeg nævner ligeledes, at det er en Urimelighed og en Uting, at Arbejdsløn kan udbetales paa Værtshuse. Om man i dette Lovforslag kunde faa indsat en Bestemmelse, der slog fast, at Arbejdsløn aldrig maa udbetales paa Værtshuse, saa skulde jeg være med dertil. Det frister let, og det frister begge Parter, maaske mest dem, der udbetale Lønnen.

Nu vil jeg gerne spørge, om det foreliggende Lovforslag da med nogen Virkning vil kunne dæmme op imod den Alkoholisme, som det er Lovforslagets Opgave at bekæmpe. Det er jo en gammelkendt Regel blandt dette Tings demokratiske Medlemmer, en Tanke hentet fra den store Politiker og Reformator Grundtvig, at der skal være Frihed baade for Thor og for Loke. Her er nu imidlertid Lokes Frihed bleven begrænset. Afholdsmændene mene, at selv om det regner paa baade de retfærdige og uretfærdige, saa er det kedeligst for de retfærdige, fordi de uretfærdige ville gaa med de retfærdiges Paraply, eller at, naar der er Ildløs i Naboen's Hus, kan Ilden let gribe fat i ens eget Hus; det, at andre drikke, er ikke en privat Sag, det kommer ogsaa mig ved, Lovgivningen maa tage Sigte derpaa. Lovforslaget tilsigter det, Loke faar ikke samme Frihed, som han har haft før, man vil hindre det ved forskellige Midler. Bl. a. vil man prøve paa ved Oprettelsen af Interessentskaber at faa Folk draget bort fra daarlige Værtshuse. Det er Gøteborgssystemet om igen. Der er ingen mere, der har rigtig Sympati for det System i Afholdskredse, fordi man siger, at Gøteborgssystemet har spillet om ikke fallit, saa dog ikke den Rolle i Kampen mod Alkoholismen i Sverige og Norge, som man havde tænkt sig. Jeg vilde have foretrukket, om man f. Eks. havde tænkt paa Kommunalbeværtninger, saa Kommunerne fik Ret til at oprette Restauranter, hvor f. Eks. Koncerter, og hvad der i det hele kan indføres til Opbyggelse og Glæde, kunde have traadt i Stedet for den Stimulans, der nu søges gennem Spiritusen. Jeg vilde have foretrukket, om man i det hele taget i dette Lovforslag ikke var gaaet til Indskrænkninger, men havde erklæret sig for fri Beværternæring, saaledes som Socialdemokratiets oprindelige Standpunkt er, fri Beværternæring, men med Garanti. Den Garanti, som vi vilde have krævet og have krævet, var, at ethvert Sted, der skulde være tjenligt til Ophold for Mennesker, som vilde nyde nogle Timers Hvile og Forfriskning, enhver Restaurant, burde være indrettet med alle hygiejniske og æstetiske Krav for Øje. I det Tilfælde, man kunde gennemføre dette Princip fuldt ud, vilde jeg anse det for at være det bedste, thi da vilde alle de daarlige Værtshuse, som jo særlig stimulere til Drik, falde væk af sig selv.

Man har imidlertid ikke ment at kunne gaa til dette, men har foretrukket i Stedet for at indskrænke Retten til Beværtning,